

woordiger De Roo van Alderwerelt: — in de zitting der Tweede Kamer van 12 Maart 1869 — „De zegelbelasting, repressief werkende op onze dagbladen, is eene belasting uit eene andere orde van zaken, uit een tijdvak, dat met het jaar 1848 gesloten is” — werd in den *Spectator* geïllustreerd door de voorstelling van eene rariteitenkamer vol folterwerktuigen, waarin ook aan de zegelmachine eene plaats was afgestaan. En toen (9 April 1869) de afschaffing een feit was geworden, teekende de *Spectator* een afdruk van het dagbladzegel van twee cents doorboord van eene pen, met het motto: *Nil penna sed usus*, en het onderschrift:

„Zoo heeft 't gewiekte wapen van het woord

„Een vijand van zijn vrijheid weer doorboord.”

In het voorjaar van 1869 begonnen nu alle dagbladen in vergroot formaat te verschijnen — en besloot de uitgever van den *Spectator* door verhooging der kunstwaarde van zijn wekschrift zijne vreugde over de opheffing der zegelbelasting te toonen. Ieder maand zou eene fraaie plaat verschijnen, voornamelijk een croquis of schets van een kunstwerk voorstellend. En de eerste plaat uit dit album werd op steen geteekend door David Bles.

De schilder had ter Haagsche tentoonstelling juist eene schilderij doen bewonderen, 't welk misschien tot zijne allerbeste werken behoort, en den eenvoudigen titel voerde van: *De ledige plaats*. Van deze schilderij gaf de kunstenaar een knap croquis, door hem zelf geteekend. Zij, die den gewetensvollen teekenaar in Bles hoog waardeeren, weten, hoe mooi en trouw hij met eenige vlugge lijnen zijne groote kunstwerken weet na te schetsen. De eerste albumplaat van den *Spectator* werd dus in dit geval eene buitengemeen welgeslaagde.

De ledige plaats is eene onvergetelijke schilderij. De voorstelling moet geplaatst worden aan het eind der achttiende eeuw — het tijdvak van Bles. Wij slaan een blik in de binnenkamer van een Staatsch officier. De familie heeft zich aan tafel gezet, om te eten. Het vertrek ziet er deftig uit. Aan den wand zijn familieportretten, een officier en eene dame, den heer des huizes en zijne vrouw voorstellende — boven de deur is een paneel met grauwtjes in den trant van De Wit. Meubelen, pendule, armstoelen met gedraaide pooten en leuninggen, alles getuigt van fatsoenlijke welvaart. Rechts aan tafel zit de heer des huizes in uniform met een breeden rouwstrik om den arm. Midden voor de tafel is een leunstoel met fluweelen kussen geplaatst. De huisdieren — kat en hond — hebben zich naast die ledige plaats neergevlid — als verwachten zij iemand, die hun rijk bedenken zal onder den maaltijd. Maar niemand zal verschijnen! De officier met den rouwstrik zit in stille smart naar de ledige plaats te staren; hij raakt niet aan de soep, door eene lieve, blonde dochter voorgediend. Zijne schemerende, vochtige oogen blijven onbeweeglijk turen naar één punt. Zijne linkerhand omklemt het servet, dat over de knie werd uitgespreid; zijne rechter rust werkeloos op de tafel. Allen deelen in de stomme, zieldoordringende smart van den beroofden echtgenoot. De blonde dochter stond op van hare plaats, legde de ééne hand op zijn schouder, de andere op de van spijt gebalde rechtervuist, boog het bekoorlijk